

NXJERRJA E KUSHTEVE TE REJA TE KONTRATES SE FIDIC

"Kontratat e zgjedhura" per projektet ndertimore dhe infrastrukurore me te rendesishme ne bote jane perditesuar. FIDIC ka nxjerre versione te rishikuara te Librit te Kuq, Librit te Verdhe dhe Librit te Argjente te tij, te njohura nderkombetarisht; duke zevendesuar botimin e tij te njohur Suita e Kontratave FIDIC 1999.

Federata Nderkombetare e Inxhinierëve Konsulente (e njohur me emrin FIDIC, qe eshte akronim i Fédération Internationale Des Ingénieurs-Conseils) ka nxjerre botimin e shumepritur Suita e Kontratave FIDIC 2017 ne konferencen e saj vjetore te perdoruesve qe u zhvillua ne daten 5 dhe 6 Dhjetor 2017 ne Londer. FIDIC ka botuar versione te rishikuara te "Suites se Ylberit" te njohur nderkombetarisht, perkatesisht Libri i Kuq (Punet Ndertimore dhe Inxhinierike), Librin e Verdhe (Impiantet dhe Projektim-Ndertimi) dhe Libri i Argjente (EPC/projekte te gatshme "me celesa ne dore").

Kushtet e kontrates se re FIDIC 2017 zevendesojne botimin e tij te njohur te meparshem Suita e Kontratave FIDIC 1999 qe rregullonte shume nga projektet e rendesishme ne fushen e ndertimit dhe infrastruktures ne nivel boteror per shkak te fleksibilitetit dhe te pershtatshmerise se kontratave te modelit FIDIC ne juridiksione te ndryshme. Si te tillat, kushtet e kontrates se FIDIC aktualisht jane - dhe me siguri do te mbeten - "kontrata e zgjedhur" per projektet ne infrastrukturen nderkombetare dhe procesimit te impianteve, veçanerisht ne Evropen Lindore, Afrike, Lindjen e Mesme dhe Azi.

Kontratat e sapo nxjerra reflektojne nje perditesim te shumepritur dhe nje pergjigje ndaj nevojave te ndryshueshme te industrise se ndertimit. Duke vepruar keshtu, FIDIC ka adoptuar praktikat dhe standardet nderkombetare me te mira ne menyre qe te pasqyroje sfidat me te cilat ballafaqohen kontratat e ndertimit ne nje te ardhme e cila po zhvillohet me ritme te shpejta dhe qe eshte teper e dixhitalizuar.

Perdoruesit e librave te rinj, me te detajuar FIDIC 2017, te cilat tashme do te perbehen nga 21 nene te Kushteve te Pergjithshme te Kontrates dhe jo me nga 20 nene, do te ndeshen me ndryshime te cilat kane ndikim te madh ne krahasim me dispozitat model te vitit 1999. Qellimi kryesor i shumices se ketyre ndryshimeve eshte rritja e qartesis dhe sigurise per te zvogeluar rrezikun e mosmarreveshjeve duke sjelle ne kete menyre rritje te probabilitetit te projekteve te sukseshme. Ne veçanti, modifikimet e meposhtme do te kene ndikim me te madh tek palet ne marreveshjet nderkombetare te ndertimit bazuar mbi librat FIDIC:

- Neni i meparshem 20 [Padite, Mosmarreveshjet dhe Arbitrazhi] eshte ndare ne **Nenin 20 [Padite e Punedhenesit dhe Kontraktorit] dhe ne Nenin 21 [Mosmarreveshjet dhe Arbitrazhi] per te ndare padite "dite pas dite" te Paleve nga Mosmarreveshjet e Paleve** dhe per te nxjerre ne pah dallimin ne qasjen kontraktuale; Padite e Punedhenesit nuk jane me pjese e Nenit

20 pasi ato do te trajtohen tani ne Nenin 20 ne te njejten menyre qe jane trajtuar Padite e Kontraktorit;

- **Paragrafi 3.7 [Percaktimet]** ne Librin e Kuq dhe ne Librin e Verdhe 2017, i cili zevendeson Paragrafin 3.5, detajon **rolin e Inxhinierit ne trajtimin e padive te Paleve** dhe paraqet nje **procedure hap pas hapi** me afatet kohore perkatese;
- **Paragrafi 8.3 [Programi]** eshte perditesuar me disa **kerkesa shtese per programin fillestar** dhe te gjitha **programet e rishikuara** qe duhet t'i dorezohen Inxhinierit (sipas Librit te Kuq dhe Librit te Verdhe 2017) ose Punedhenesit (sipas Librit te Argjente 2017) p.sh rruga kritike dhe çdo aktivitet float/ lundruet ose i lidhur, **datat kryesore te dorezimit** per impiantet dhe materialet, dhe çdo **vonese dhe rendi dhe koha e punimeve riparuese** duhet te paraqiten;
- **Paragrafi 20.2 [Padite per Pagesat dhe/ose EOT] pershkruan proceduren hap pas hapi** qe duhet ndjekur ne lidhje me **Padite e Punedhenesit dhe Kontraktorit** per kohen dhe/ose parate. Nese pergjigja fillestare e Inxhinierit (sipas Librit te Kuq dhe Librit te Verdhe 2017) ose e Pales tjetere (sipas Librit te Argjendte) eshte qe Njoftimi per Padine eshte i ndaluar per shkak se i ka kaluar afati sipas dispozites kohore prej 28 ditesh, por Pala kerkuese nuk eshte dakort, Pala kerkuese duhet t'i perfshije keto pika ne kerkesen e detajuar ne menyre te plote dhe keto pika qe ngrihen duhet te merren parasysh ne marreveshjen/vendimin;
- **Paragrafi 21 [Themelimi i DAAB]** parashikon "ngritjen" e nje **Bordi per Shmangien/Zgjidhjen e Mosmarreveshjeve (DAAB)** dmth. Bordi emerohet ne fillim te Kontrates dhe eshte ne fuqi gjate kohezgjatjes se kontrates; Per me teper, procedura per marrjen e vendimit te Bordit DAAB dhe moszbatimi i vendimeve te ketij Bordit nga ana e Pales eshte sqaruar nga Paragrafin 21.4 [*Marrja e Vendimit te DAAB*] dhe Paragrafi 21.7 [Moszbatimi i Vendimit te DAAB].

Megjithate, me siper, reflektohen vetem ndryshimet me te rendesishme. Librat e rinj te FIDIC perfshijne ndryshime te metejshme, si ne aspektin e kohezgjatjes dhe ne ate te efekteve. Si ne rastin e Punedhenesit, Kontraktorit ose Inxhinierit, eshte thelbesore qe te gjitha palet te jene plotesisht ne dijeni te ndryshimeve dhe se cfare pasojash sjellin keto ndryshime per ta.

Ne njoftimet tona te ardhshme per klientet ne do te vazhdojme t'ju mbajme te perditesuar per ato çeshtje qe kerkojne vemendje te veçante ne negociatat e kontratave, menaxhimin e kerkesave dhe arbitrimin ne kontratat nderkombetare te ndertimit dhe mosmarreveshjet ne fushen e ndertimit.

Rreth WOLF THEISS

Wolf Theiss është një nga studiot ligjore me ne ze ne tregun e Europës Qendrore, Lindore dhe Juglindore (CEE/SEE). Ne kemi ndertuar reputacionin tonë duke kombinuar ekspertizën e shquar lokale dhe kapacitetet e forta nderkombetare të shoqërisë. Zyra jonë e parë u hap në Viennë rreth 60 vite më parë. Tashmë së bashku formojmë një skuadër me mbi 340 avokate me një larmishmeri backgroundesh, që operojnë në zyrat tona në 13 shtete në të gjithë rajonin e CEE/SEE.

Per më tepër informacion rreth shërbimeve tona, ju lutemi të kontaktoni:

Thomas Anderl

Partner

thomas.anderl@wolftheiss.com

T: +43 1 51510 5494

Sokol Nako

Partner

sokol.nako@wolftheiss.com

T: + 355 4 2274521

This memorandum has been prepared solely for the purpose of general information and is not a substitute for legal advice.

Therefore, WOLF THEISS accepts no responsibility if – in reliance on the information contained in this memorandum – you act, or fail to act, in any particular way.

If you would like to know more about the topics covered in this memorandum or our services in general, please get in touch with your usual WOLF THEISS contact or with:

Wolf Theiss
Schubertring 6
AT – 1010 Vienna

www.wolftheiss.com